

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa A. S. oraz małoletnich K. S. i E. S.
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń [...] S.A. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 25 listopada 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 16 kwietnia 2021 r., sygn. akt I ACa [...]

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) nie obciąża powodów obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanej.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. wskazując na jej cechy konstrukcyjne i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art.

398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym.

W wypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ.).

Powodowie przedstawili dwa zagadnienie prawne pytając, czy w świetle dyspozycji art. 446 § 2 k.c. osobiście wykonywana praca przy wychowaniu dzieci oraz we własnym gospodarstwie domowym i rolnym jest elementem możliwości majątkowych osoby ją wykonującej oraz czy istnieje podstawa prawna do zmniejszenia z tytułu objęcia indywidualną ochroną ubezpieczeniową poszkodowanego odszkodowania jemu należnego od sprawcy lub jego ubezpieczyciela na podstawie art. 446 k.c.? W szczególności, czy istnieje podstawa do pomniejszenia renty o wypłacane świadczenie z tytułu ubezpieczenia na życie lub ubezpieczenia społecznego w sytuacji, gdy odpowiedzialny cywilnie nie opłacał składek z takiego ubezpieczenia?

W ocenie Sądu Najwyższego powołana przesłanka nie została wykazana, wskazanych wyżej wymagań skarżący bowiem nie spełnił. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie brak jest wywodów uzasadniających istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc zagadnienia prawnego cechującego się nowością i dotychczas niewyjaśnionego i nierozwiązanego w orzecznictwie.

Skarżący nie przytoczył także związanych z zagadnieniem konkretnych przepisów prawnych a skoncentrował się jedynie na sytuacji małoletnich poszkodowanych.

Nie budzi wątpliwości, że przy określaniu wysokości szkody, doznanej przez niezdolnych do samodzielnego utrzymania się członków rodziny zmarłej wskutek wypadku rolniczej, należy mieć na uwadze nie tylko jej wkład w prowadzenie

gospodarstwa rolnego, lecz również pracę związaną z gospodarstwem domowym oraz wychowaniem małoletnich dzieci (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 1974 r., II CR 275/74, nie publ., z dnia 10 maja 2012 r., IV CSK 416/11, nie publ., z dnia 25 listopada 2010 r., I CSK 702/09, nie publ.) Niesporne jest również, że skoro renta ma charakter odszkodowawczy i zmierza do restytucji, w granicach możliwych do zrealizowania stanu rzeczy, jaki istniał w chwili zdarzenia wywołującego szkodę, to określenie wysokości należnemu uprawnionemu świadczenia powinno uwzględniać kwotę, jaką zobowiązany alimentował go oraz otrzymywaną z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych rentę rodzinną (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2010 r., I CSK 702/09, nie publ.). Nie chodzi tu o kwestię opłacania składek przez odpowiedzialnego cywilnie lecz o kwestię ubezpieczenia osoby zmarłej. Nie może także ująć uwadze, że wysokość renty na rzecz małoletnich powodów została przyjęta w oparciu o ustalone ich potrzeby, zaś wysokość udziału w kosztach ich utrzymania zmarłej matki została ustalona w takiej samej wysokości jak udział ojca. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie brak jest jednak wywodów uzasadniających istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc zagadnienia prawnego cechującego się nowością i dotychczas niewyjaśnionego i nierozwiązanego w orzecznictwie - budzącego zatem wątpliwości kwalifikowane a nie zwykłe, które mogą być rozstrzygnięte przez sąd powszechny w toku rozpoznawania sprawy

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). Zważywszy na charakter sprawy i sytuację małoletnich powodów zachodzi wyjątkowy przypadek uzasadniający zastosowanie art. 102 k.p.c.

jw